

נוהל בחינות אוניברסיטאי

הנוהל המפורט להלן, בא להבהיר את הכללים המקובלים לגבי הבחינות באוניברסיטת בן-גוריון בנגב. נוהל זה מחייב את המורים והסטודנטים.

1. מטרה

מטרת הבחינה היא להעריך את הישגי הסטודנט ביחס לחומר הנלמד בקורס.

2. דרישות והערכה בקורס

אופן ההערכה יהיה אחיד לגבי כל הסטודנטים הלומדים בקורס. המורה אחראי בתחילת הקורס להבהיר בכתב לסטודנטים מה הם יעדי ההוראה והדרישות לגבי הקורס אותו הוא מלמד כולל דרישת נוכחות, בחנים, עבודות, מבחנים, סיורים וכו', והמשמעויות הנובעות ממילוי חלקי של דרישות הקורס. פרוט החומר הנלמד יופיע בפרשיות הלימודים (סילבוס) כפי שנקבע ע"י מורה הקורס, בנוסף לחומר שהועבר בהוראה השוטפת. המורה יקבע בתחילת הקורס ולכל המאוחר בשבועיים הראשונים של הסמסטר, ולפני תום תקופת השינויים, את מרכיבי הציון הסופי, את משקלם ואת התנאים לשקלולם ויודיע על כך בכתב לסטודנטים ולוועדת ההוראה המחלקתית. אם יערכו בחנים, יודיע המורה מראש על סוג הבחנים ומועדם. המורה לא ישנה את מרכיבי הציון הסופי במהלך הסמסטר. מורה אחראי על קורס בכל קורס הניתן ע"י יותר ממורה אחד, ימונה אחד המורים המלמד בקורס כאחראי. מורה זה יהיה אחראי לבחינות ולציונים בקורס, כך שהדרישות מהסטודנטים ואמות המידה להערכה מהסטודנטים תהיינה אחידות לגבי כל קבוצות הקורס.

בכל קורס יקבע מורה הקורס את הציון הסופי. הציון יהיה מאוני (מספר שלם בין אפס למאה). במקרים מיוחדים רשאית ועדת ההוראה לאשר למורה ציון מילולי (נכשל/עבר/השתתף).

3. התנאים המזכים סטודנט להשתתפות בבחינה

- (1) הסטודנט רשום לקורס במערכת מנהל התלמידים.
- (2) הסטודנט עמד בכל המטלות הנדרשות על פי תאור הקורס כפי שהוצג ע"י המורה.
- (3) הסטודנט סילק חובותיו הכספיים לאוניברסיטה.
- (4) היעדר פסיקה משמעתית המונעת השתתפות בבחינה.

סטודנט שלא עמד בתנאים המזכים להשתתפות בבחינה ולמרות זאת ניגש לבחינה, ציונו בקורס לא יוכר ולא ייחשב, כל עוד לא מולאו כל התנאים לעיל. בסמכות ועדת ההוראה להמליץ על העמדת הסטודנט לדין משמעתית.

4. סוגי מבחנים

1. בחינה- מבחן לרבות בחינת בית* שמשקלו מעל 30% (בפקולטה למדעי הבריאות- מעל 25%) בחישוב הציון הסופי של הקורס ומתקיים עם סיום הקורס.
*בחינת בית- בחינה הניתנת לעשייה בבית בתקופת הבחינות ומועד החזרתה ע"י התלמיד לא יעלה על ארבעה ימים.
בדיקת כל הבחינות תהיה אנונימית.
2. בוחן- מבחן הנערך תוך תקופת הלימודים ומשקלו עד 30% בחישוב הציון הסופי של הקורס.
 - א.2 בוחן תקף- בוחן אשר הציון בו ישוקלל בציון הסופי.
 - ב.2 בוחן מגן – בוחן אשר הציון בו ישוקלל בציון הסופי רק אם יתרום לשיפור הציון הסופי.

לא יקוימו בחני פתע.

בכל הנוגע לחשיפת מחברות, ערעור על ציונים ומועד מסירת ציונים, יחולו על הבוחן כללים שחלים על המבחן. לבוחן אין מועדי ב'. במקרה בו נעדר הסטודנט בשל מניעה חמורה כמפורט בסעיף 7, סעיפים קטנים ב'-ח', תינתן האפשרות להשלים את הציון בדרך שיבחר המרצה. אשר לקביעת מועד הבוחן, נתון העניין להחלטתו הבלעדית של המרצה בהתאם לדרישות הקורס ויקבע על ידו בהתראה מראש של שבועיים לפחות.

5. שאלון הבחינה

מורה הקורס אחראי להכנת שאלון הבחינה. תוכן הבחינה חייב להיות תואם את תכני הקורס ועל פי ההנחיות שפורסמו בדרישות הקורס וזאת לא יאוחר מתום תקופת השינויים להרשמה לקורסים.

בכל מקרה שיותר חומר עזר לשימוש בבחינה, באחריות מורה הקורס להודיע על כך לסטודנטים מראש.

חובה לפרסם בשאלון הבחינה את המשקל היחסי של כל שאלה וכן את המשקל היחסי של סעיפים בשאלה, אם קיימים כאלו. במקרה שאין ציון למשקלים יחסיים אלו, יינתן משקל שווה לכל שאלה וכן משקל שווה לכל אחד מהסעיפים של שאלה.

6. מועדי בחינות

1. בקורס לתואר ראשון, רשאי הסטודנט לגשת לשני מועדי בחינה בקורס על פי כללי הפקולטה בה לומד. סטודנט לתואר ראשון הלומד קורסים לתואר שני המוצעים ע"י המחלקה (עקב חוסר בקורסי בחירה) - רשאי לגשת לשני מועדי בחינה. סטודנט שנעדר מאחד משני המועדים להם זכאי (מועד א' ומועד ב'), רשאי לבקש בחינה במועד מיוחד בכפוף לקריטריונים שיפורטו בהמשך.

2. בקורס לתואר שני, לרבות סטודנט לתואר ראשון הלומד קורסים לתואר שני על פי בחירתו, רשאי להבחן במועד בחינה אחד.

בכל מועד בחינה שייקבע, יקפיד מורה הקורס על אופי זהה של הבחינה, בפרמטרים הבאים: משך הבחינה, דרגת קושי השאלות, חומר עזר אסור ומותר, הרכב השאלות, משקלן וכו'.

בקורסים לתואר ראשון, בתום כל סמסטר, תערכנה בחינות בשני מועדים (א' וב'), בסדר קורסים זהה עד כמה שניתן, בכל קורס שנלמד בסמסטר. סטודנט שנבחן בשני מועדים במקצוע מסוים - ציון הבחינה האחרונה הוא הציון הקובע בשקלול הציון הסופי והוא מבטל כל ציון קודם. תאריכי הבחינות, לרבות תאריכי הגשה של בחינות בית, יתואמו בין מזכירות המחלקה/הפקולטה ובין מדור הבחינות. מדור הבחינות יפרסם את מועדי הבחינות לפחות ארבעה שבועות לפני תום הסמסטר.

7. מועדים מיוחדים

סטודנט שנעדר מבחינה באחד משני המועדים מהסיבות המפורטות להלן, רשאי לבקש לגשת לבחינה במועד מיוחד לאחר שיציג אישורים מתאימים לסיבת היעדרותו. את הבקשה יש להגיש לוועדת ההוראה המחלקתית, על פי הנוהל המקובל בפקולטה, לא יאוחר משבועיים לאחר תום מועד הבחינות של הסמסטר. עם פרסום מועדי הבחינות, על המחלקות לפרסם על לוח המודעות/מערכת ממוחשבת את הנוהל להגשת הבקשה למועד מיוחד.

סטודנט שאושר לו להבחן במועד מיוחד, נדרש להירשם מראש לבחינה, על פי הנהלים שפורסמו ע"י המחלקה/הפקולטה. הודעה על תאריך הבחינה תימסר לסטודנט שלושה שבועות לפחות לפני מועד המבחן.

סטודנט שנרשם לבחינה, אך לא ניגש ולא הודיע על ביטול הרשמתו במועד, ישלם דמי טיפול מיוחד בגובה 200 ₪. (הסכום יעודכן מעת לעת).

להלן הסיבות המזכות במועד מיוחד:

- א. לא חלפו לפחות 24 שעות מתום בחינה אחת ועד למועד בחינה נוספת. ⁽¹⁾
- ב. שרות מילואים. ⁽²⁾
- ג. אשפוז בבית חולים.
- ד. שמירת הריון, טיפולי פוריות.
- ה. לידה. ⁽³⁾
- ו. אבל (שבעה ימים לקרבה ראשונה).
- ז. חגים ומועדים דתיים מוכרים.
- ח. תחרות ספורט ייצוגי. ⁽⁴⁾

(1) אם מתקיימות שתי בחינות, נדרש הסטודנט לגשת לבחינה במקצוע החובה ולהבחן במקצוע האחר במועד ב' או במועד מיוחד. במידה והסטודנט משלים מקצוע חובה משנה קודמת, ייגש לבחינה במקצוע זה תחילה.

(2) אם שרות המילואים נמשך מעל יומיים בתקופת הבחינות, רשאי הסטודנט להעדר מכל בחינה שתתקיים בתחום של מספר ימים לאחר תום שירותו, לפי הנוסחא הבאה:

מספר ימי המילואים $\times 0.8$

התוצאה שתתקבל מהנוסחה תעוגל כלפי מעלה למספר השלם הקרוב. בשום מקרה לא יקבע מועד מיוחד בתחום הקטן מ-4 ימים מיום סיום השירות.

*סטודנט הנקרא ליום מילואים אחד, לא לצורך עדכון פרטים אישיים או ראיון שגרתי, אלא לצורך מבצעי שלא ניתן לדחות, יציג אישור המציין:

1. שעות מדויקות של ההתייצבות.
2. אישור הגורם המוסמך שלא ניתן לדחות את ההתייצבות ליום אחר.
3. אישור מקצין העיר על שירות המילואים.

(3) סטודנטית שילדה, רשאית להיעדר מבחינות לתקופה של עד שלושה חודשים מיום הלידה ותהיה זכאית להבחן במקצועות בהם לא נבחנה בתקופה הנ"ל, במועדי הבחינות המקובלים.

(4) השתתפות בתחרות ספורט ייצוגי המתקיימת ביום הבחינה או בערב הבחינה, באישור מנהל מרכז הספורט.

כללי: המקדם $\times 0.8$ מספר ימי היעדרות, נכון גם לגבי אשפוז, שמירת הריון ואבל.

8. תקנות הבחינות

1. שימוש בחומר עזר בבחינה
חומר עזר המותר לשימוש בבחינה יפורסם לסטודנטים לפני הבחינה ויהיה רשום באופן ברור על גבי טופס הבחינה. כל שימוש בחומר עזר אחר-אסור לחלוטין.
העברת חומר עזר מותר מנבחן לנבחן אחר, בשעת הבחינה, אסורה בהחלט.
2. שפת בחינה
2.1 באין הוראה אחרת- שפת הבחינה היא עברית.

- 2.2 סטודנט בשנה הראשונה ללימודיו באוניברסיטה, רשאי לכתוב את הבחינה בשפה האנגלית, או בכל שפה אחרת, באישור המורה האחראי לבחינה. על הסטודנט להגיש בקשה למזכירות המחלקה, שבועיים לפני מועד הבחינה.
3. הוראות לנבחן
- 3.1 בהגיע הסטודנט למקומו, עליו להניח את כרטיס הנבחן ותעודה מזהה (עם תמונה) על השולחן.
- 3.2 אסור להביא למקום הבחינה תיקים, ספרים, מחברות, טלפון נייד, מכשיר קשר, מחשב, מחשבון, מחשב כף-יד, רשימות או כל ציוד אחר פרט למותר על פי שאלון הבחינה. (לגבי סטודנטים עם התאמות מיוחדות- ראו התייחסות נפרדת)
- 3.3 עזב הסטודנט את חדר הבחינה לאחר חלוקת השאלונים, דינו כדין "נבחן" בבחינה.
- 3.4 אסור לנבחן לשוחח בזמן הבחינה, או לעזוב את מקומו ללא נטילת רשות.
- 3.5 יש לכתוב בעט, ולא בעפרון. בכתב ברור ונקי, על עמוד אחד של כל דף. אין לכתוב בשוליים ואין להשתמש בטיפקס. טיוטא תיכתב בצד ימין של המחברת ויש למחוק אותה בהעברת קו. אסור לתלוש דפים מן המחברת.
- 3.6 עבר הנבחן על תקנות הבחינות, יורשה לסיים הבחינה ועניינו יועבר לטיפול ועדת המשמעת בהתאם ל"תקנון משמעת סטודנטים" של האוניברסיטה.
- 3.7 משך הבחינה מצוין בראש השאלון. עם הודעת המשגיח/ה כי תם הזמן, על הנבחן להפסיק את הכתיבה ולהניח את השאלון על יד המחברת.
- 3.8 עם החזרת המחברת לידי המשגיח/ה, יינתן לסטודנט אישור על מסירתה. אישור נוסף יימסר תמורת תשלום.
- 3.9 אסור להוציא מחברת (מלאה או ריקה) מחדר הבחינה ויש להחזירה לידי המשגיח/ה לפני עזיבת המקום. אי החזרת מחברת תחשב כעבירה על "תקנון משמעת סטודנטים".
- 3.10 אין להעתיק חומר כלשהו משאלון הבחינה, אלא אם ניתן לכך היתר מפורש.
- 3.11 אין לרשום דבר בשוליים המסומנים.
- 3.12 לא תותר כניסת סטודנט לחדר הבחינה בחלוף מחצית השעה הראשונה של הבחינה.
- 3.13 לא תותר יציאה של נבחן מחדר הבחינה במחצית השעה הראשונה של הבחינה.
- 3.14 בבחינה שאורכה מעל לשעתיים- במחצית השעה הראשונה והאחרונה, לא תותר יציאת נבחן לשירותים.
- היציאה לשירותים תותר לסטודנט אחד בלבד בכל פעם לאחר קבלת אישור המשגיח/ה, ובליווי/ה תוך ציון שם היוצא על גבי דו"ח הבחינה וזמן שהותו מחוץ לחדר הבחינה.
9. נוכחות מורה בבחינה*
1. המורה או ממלא מקומו יהיה נוכח בחדרי הבחינה, לכל הפחות במהלך מחצית השעה הראשונה ובמחצית השעה האחרונה של הבחינה. כמו כן, המורה או ממלא מקומו לא ייעדר ברציפות ממקום הבחינה למעלה ממחצית השעה.
2. אם המורה או ממלא מקומו לא הגיע עד מחצית השעה מתחילת הבחינה, רשאי הסטודנט לבטל את השתתפותו בבחינה. סטודנט שיהיה מעוניין בכל זאת לכתוב את הבחינה בתנאים הקיימים, יורשה להמשיך בבחינה על אחריותו מבלי שיוכל לבקש את ביטול הבחינה בדיעבד.
3. סטודנט שהחליט שלא להשתתף בבחינה בגלל היעדר מורה או ממלא מקומו, יהיה זכאי למועד בחינה נוסף.
4. נבצר ממורה המקצוע להיות נוכח בבחינה, יאושר ממלא המקום על ידי ראש המחלקה מראש.
- * בפקולטה למדעי הבריאות, המורה יגיע לאחר שעבר שלישי מזמן הבחינה, לכל המאוחר ויישאר עד סיומה.

10. הארכת משך הבחינה

בקשת המורה או ממלא מקומו להארכת משך הבחינה מעבר לזמן הנקוב בשאלון, טעונה תאום ואישור מדור הבחינות. הודעה לנבחנים תימסר עד חצי שעה לפני תום המועד המתוכנן של הבחינה.

11. הארכת זמן בבחינה

1. **זכאים להארכת זמן:** עולים חדשים – על פי שנת עלייתם לארץ, על פי הרישום בכרטיס נבחן. לקויי למידה או הסובלים מבעיה רפואית וכל מקרה אחר - על פי אישור דיקנאט הסטודנטים בלבד.

2. **חדר בחינה נפרד – מדור בחינות ישתדל שסטודנטים הזכאים להארכת זמן ישבו בחדר נפרד במטרה לאפשר להם ניצול מקסימלי של תוספת הזמן.** מדור בחינות יודיע לרמ"ד קידום סטודנטים, בכל סמסטר, מהו מועד הסיום של שיבוץ הבחינות למבחנים. סטודנט שיקבל זכאות להארכת זמן עד מועד זה ישובץ בחדר הבחינה הנפרד. סטודנט שיקבל זכאות להארכת זמן לאחר המועד ישולב בחדר הבחינה הנפרד בתנאי שיהיה בו מקום בעת הבחינה עצמה. אם יבחן בחדרים הרגילים ויועבר לחדר אחר בתום המועד המוקצב, הוא יפוצה בתוספת זמן שתכסה על בזבוז הזמן של המעבר מחדר לחדר.

3. **הארכת זמן בחינה – סטודנט המקבל מדיקנאט הסטודנטים אישור להארכת זמן יציג בפני המשגיח/ה בתחילת הבחינה את האישור שניתן לו להארכת זמן.** תוספת הזמן הניתנת תהיה אחידה וקבועה לכל בעלי האישורים כדלקמן:
* **עולים חדשים – עד שלוש שנים מתאריך העלייה (לא כולל שרות סדיר בצבא)** למבחן ולבוחן הנמשכים עד שעתיים כולל, תוספת זמן של 15 דקות למבחן ולבוחן הנמשכים מעל שעתיים תוספת זמן של 30 דקות.
* **לקויי למידה ובעיות רפואיות:** למבחן ולבוחן הנמשכים עד שעתיים כולל, תוספת זמן של 25% מן הזמן הנתון. למבחן הנמשך מעל שעתיים ועד ארבע שעות כולל, תוספת זמן של 30 דקות. למבחן הנמשך מעל ארבע שעות, תוספת זמן של 60 דקות.
* **עיוורים ולקויי ראייה** לסטודנט עיוור או לקויי ראייה בעל תעודת עיוור- תוספת זמן של 100% מזמן הבחינה.
* **סטודנטים שנבחנו בבחינה הפסיכומטרית שלא בשפה העברית ולא נכללים** בסעיף 1 לעיל, זכאים לתוספת של 25% מזמן הבחינה/בוחן ולא יותר מ 30 דקות בכל בחינה בשנה הראשונה ללימודיהם.

בהארכת זמן בבחינה העולה על חצי שעה, על המורה או ממלא מקומו להיות נוכח בחדר הבחינה, פעם אחת לפחות.

12. סטודנטים עם התאמות מיוחדות

סטודנט שאושרו לו התאמות מיוחדות מבחינה פיזית, כגון שולחן וכסא נפרדים וכו' ידאג מבעוד מועד לעמוד בקשר עם רמ"ד קידום סטודנטים להסדרת הנושא עם מחלקת המשק ומדור בחינות. סטודנט שזכאי להתאמות מיוחדות כגון מדבקות על כתב יד בלתי קריא, או שגיאות כתיב יציג את האישור למשגיח/ה במהלך הבחינה. סטודנט שאושר לו להבחן בעזרת מחשב נישא רשאי להכניס לחדר הבחינה מחשב של דיקנאט הסטודנטים בלבד ולהציג למשגיח/ה את האישור המיוחד לכך. בתום המבחן על המשגיח/ה לאשר את סגירת המחשב בחתימה על גבי טופס האישור של הסטודנט.

סטודנט שאושרו לו התאמות אחרות כגון: מחשבון, דף נוסחאות רגיל או מוגדל וכו' חייב לתאם את ההתאמות מול המרצים והמתרגלים של הקורס בו הוא נבחן מבעוד מועד ולא במהלך הבחינה.

סטודנט שאושרו לו התאמות של הגדלת טופס הבחינה או טופס התשובה יפנה אל מדור בחינות שבועיים לפני מועד הבחינות ויודא את ביצוע ההתאמה מול מדור בחינות. סטודנט שאושרו לו התאמה להבחן בעל פה, או להגיש עבודה במקום בחינה, חייב לתאם את הנושא מול מרצה הקורס והמחלקה.

13. בדיקת בחינות

ככלל, (למעט בחינות שנועדו לבדיקה ממוחשבת) המורה או ממלא מקומו יקבל אישית לידי את מחברות הבחינה, ביום הבחינה. המורה יבדוק את כל מחברות הבחינה (למעט בחינות שנועדו לבדיקה ממוחשבת): יסמן את שגיאות הנבחן, יעיר הערות בגוף הבחינה ויסמן את מספר הנקודות שמקנה כל תשובה. לאחר הבדיקה, המורה ימסור את גיליון הציונים הסגור ללא ציון שמות הנבחנים למזכירות המחלקה. אם הציון הסופי מורכב ממספר רכיבים, המורה ידווח למזכירות המחלקה/פקולטה את הציון בכל אחד מהרכיבים, ואת אופן שקלול הציון הסופי, בנוסף לדיווח הציון הסופי בקורס.

מזכירות המחלקה תפרסם את הציונים עם קבלתם, לאחר קבלת אישור יו"ר ועדת הוראה/רמ"ח או הגורם המוסמך בפקולטה. הציונים יפורסמו באופן אנונימי (בציון מספר נבחן ומספר תעודת זהות בלבד), תוך 10 ימים ממועד הבחינה ולפחות 4 ימים לפני בחינת מועד ב' באותו הקורס. תאריך הפרסום יצוין בבירור על גבי גיליון הציונים. באם ציון הבחינה לא יפורסם עד 4 ימים לפני בחינת מועד ב' באותו הקורס, יהיה זכאי הסטודנט לגשת לבחינת מועד ב' ולבחור את הציון הגבוה מבין שני המועדים. גיליונות הציונים יישמרו 4 שנים במחלקה. ציון בחינה המעוכבת מכל סיבה שהיא, לא ידווח ולא יפורסם. הציונים הנוגעים למרכיבים אחרים של הקורס- יטופלו כמקובל.

14. שמירת ספחי בחינות וגיליונות ציונים במדור בחינות

הספחים וגיליונות הציונים יישמרו במשך שנתיים מיום הבחינה במדור בחינות.

15. פסילה של בחינת סמסטר בבית דין משמעותי

ציונו הסופי של תלמיד, שבחינתו נפסלה בבית דין משמעותי, יהיה אפס.

16. אבדן מחברת בחינה

נבחן שמחברת הבחינה שלו אבדה בטרם בדיקתה, שלא באשמתו, ייקבע ציונו בקורס על פי בחירת הסטודנט, באחת מהדרכים הבאות:

1. על ידי בחינה מחדש.
2. על פי ממוצע כלל המרכיבים האחרים באותו הקורס.
3. על פי ממוצע ציוניו באותו סמסטר.
4. בקשת "פטור" בקורס

17. ערעורים

סטודנט רשאי לערער על ציון הבחינה. לשם כך יאופשר לו לעיין במחברת הבחינה על פי הנהוג בפקולטה (מועד לחשיפת בחינות או פרסום באתר הפקולטה). הערעור יתבסס על בדיקה חוזרת של הבחינה בלבד.

הגשת ערעור

סטודנט חייב להגיש את ערעורו המנומק תוך שלושה ימים, על פי הנוהג להגשת ערעור בפקולטה, מפרסום הציון/תאריך החשיפה. סטודנט המערער על הציון יהיה מודע לכך שהבחינה כולה תיבדק מחדש ולא רק הסעיפים אליהם התייחס בערעורו. לפיכך תוצאת הערעור יכולה להיות ללא שינוי, העלאת הציון או הורדת הציון.

תשובה על ערעור

המורה חייב להגיב על הערעור תוך שבוע ולא יאוחר מיומיים לפני מועד ב'. אם החליט המורה לשנות/לא לשנות את ציונו של הסטודנט, יציין מה הציון הסופי וינמק את הסיבה לשינוי/אי השינוי. השינוי יהיה תקף לאחר אישור ראש המחלקה/ועדת הוראה או הגורם המוסמך. באם תשובה על הערעור לא תוחזר עד יומיים לפני בחינת מועד ב' באותו הקורס, יהיה זכאי הסטודנט לגשת לבחינת מועד ב' ולבחור את הציון הגבוה מבין שני המועדים בתנאי שערעורו התקבל.